

Støt POV - og få medlemsfordele

Støt os og modtag Paavo Matsins 'Gogol Disko' som gratis e-bog, hvis du vil sikre POV som uafhængigt medie for debat, borgerstemmer og ekspertanalyser.

25 kr./md. →

50 kr./md. →

100 kr./md. →

POV. INTERNATIONAL
NYE STEMME, SYNSPUNKTER OG JOURNALISTIK - ONLINE HVER DAG - UGEBREV HVER FREDAG

Bliv hjemme, forbliv smuk! Blon
146 kr. ~~1.451 kr.~~ Glædelig mors dag
Floryday

Malou Wedel Bruun: Du vil gerne bo i Mathilde Walter Clarks hus

Publiceret 01/04/2020 i Kultur/Bøger
af Malou Wedel Bruun

BØGER // ANMELDELSE – Lone Star-forfatteren Mathilde Walter Clark er aktuell med en ny essaysamling, *Huset uden ende*. Her skriver den dansk-amerikanske forfatter sig igennem de forskellige rum, som hendes personlige hus indeholder, fra den rejsendes til feministens. Absolut sjovest er de rum, hvor nøden i hende regerer, skriver Malou Wedel Bruun.

Der udkommer stadig bøger, coronatid eller ej, og netop nu er Mathilde Walter Clark aktuell med essaysamlingen 'Huset uden ende'. Spørger man Den danske Ordbog, er et essay en "kortere (åndfuld og personlig) prosatekst om et bestemt emne, ofte af litterær eller filosofisk karakter", og det er en genre, der synes at falde den dansk-amerikanske forfatterinde ret naturlig.

“

Den rejsende føler sig krænket, fordi hun i dette land tydeligvis ikke er et menneske, men et køn, og ikke uden konsekvenser kan få lov at være sig selv

Hun, der fik sit store gennembrud med den prisbelønnede selvbiografiske roman 'Lone Star' (2018), er både tegneglad og filosofiuddannet, og har tilsyneladende altid øjnene med sig. Hun ser både det, der er foran hende, og tænker over det, der ligger bag.

Og især når Mathilde Walter Clark tillader sig at nærde og skrive dybdegående om sine yndlingsbøger eller beskrive et land med den rejsendes blik, skriver hun så frit og ligetil, at vi hellere end gerne følger med ind i de rum, hendes krøllede hjerne skriver frem.

Overanalysering og påtvungen fællestænkning er et *no-go* i Mathilde Walter Clarks hus. Hun holder enhver tanke om kasser og "spejling" ud fra sig i strakt arm; ikke mindst i sin hovedrysten over vor tids tendens til segregering ud fra køn, hudfarve, tro, seksualitet, fødeland ... fortsæt selv.

Derfor går *den rejsende* Mathilde Walter Clark i essayet 'Gorillaen i Corsicana' i clinch med den politiske korrekthed, når en skulptur af en gorilla i bur blive fjernet fra en legeplads i Texas, fordi en enkelt person på gennemrejse finder den anstødelig.

“

Hvorfor sætte rav i den, bare fordi man kan?

Her forholdt gæsten sig ikke åben over for stedet, men bragte sine forudindtagede holdninger med sig, som en anden cowboy i en western, der kommer, ser, skyder og rider bort igen. Mathilde Walter Clark var selv på besøg i den pågældende by umiddelbart efter, og oplevede krudtrøgen og den følelse af at være blevet taget som gidsel, som den politisk korrekte krænkede rejsende havde påført byens borgere.

Hvorfor sætte rav i den, bare fordi man kan?

Elegant kritisk

Selv er *feministen* Mathilde Walter Clark en langt mere elegant kritisk rejsende i essayet 'Looking for something', hvor man får et foruroligende indblik i Indiens mandsdominerede kultur.

I det milliardstore land opholder kvinder sig tilsyneladende indendøre; langt fra det offentlige rum, fordi mændene betragter det som deres private hjem i en grad, så de lægger sig og sover midt på gaden – herligt dokumenteret med fotos – sætter sig og urinerer i kantstenen, eller befamler og anråber en hvilken som helst kvinde, de kan få øje på.

Den rejsende føler sig krænket, fordi hun i dette land tydeligvis ikke er et menneske, men et køn, og ikke uden konsekvenser kan få lov at være sig selv.

Tilsvarende føler *forfatteren* Mathilde Walter Clark sig taget som gidsel, når hun i essayet 'Brev til Olga Ravn' sætter spørgsmålstegn ved grunden til, at hendes danske forfatterkollega udfører en bestillingsopgave fra Informations litteraturredaktør om at udnævne sin generation af forfattere til 'Generation Etik'.

“

Mathilde Walter Clark læser mellem linjerne og ser,
hvad det gør ved en gæstfri sjæl at opdage, at
(jeg-)huset alligevel ikke er uden ende

Hvorfor denne trang til at komme andre folk i kasser, såvel den jævnaldrende generation som den ældre? Og hvis Olga Ravns generation er "etisk", hvad er så de øvrige? Uetiske? Hvem er Olga Ravn og hendes opdragsgiver, at de vover at dømme andre inde og ude på den måde?

I det hele taget ser Mathilde Walter Clark mange uheldige magtstrukturer være på spil, skriver hun:

"Og jeg kan ikke lade være med at tænke på, hvad det betyder for litteraturen – for hvordan den skrives og læses – at samtalen om den defineres i så snævert et rum." Selv plæderer hun, som bekendt, for et hus uden ende.

Nørd er på færde

En lignende blindhed for nuancer og forståelse for andre oplever *borgeren* Mathilde Walter Clark i essayet 'Min stedfars sidste dage', når hun som pårørende til en terminalt syg på hospitalet erfarer, at det

Høresansen er som bekendt noget af det sidste, den døende mister. Og Mathilde Walter Clark anfægter især lægernes og sygeplejerskernes ordvalg og stemmer, som bliver hårde, effektive, kyniske, højtråbende, når der er brug for blidhed, empati, omskrivninger og kærlig hvissen.

Alle sammen fine og relevante essays for samtiden, men måske også mulige at læse skrevet af andre?

Bedst er nemlig de essays, hvor det er *nørd* Mathilde Walter Clark, som er på færde. Når hun dropper alle sine kasser og sin samtidighed og bare skriver sig helt ind i og bag om det, hun finder tankevækkende og særligt.

Som når hun i titelessayet, 'Huset uden ende', betragter den seriemorder, som måske/måske ikke slog en kvinde og hendes lille datter ihjel i Mathilde Walter Clarks amerikanske families nabohus i St. Louis, og som, efter et halvt liv som ensom, spontan galning, efter anholdelsen solede sig i al den opmærksomhed og alle de årsagsforklaringer, han fik forærende.

Den afstumpede morder blev i fængslet simpelthen professionel; et *brand*, der kunne tjene penge på at inkarnere ondskaben, og Mathilde Walter Clark kommer med gode bud på, hvordan den forklaringskrævende og "true crime"-feticherende omverden selv skabte ham.

“

Hun måtte væk fra hans grund, ud af hans liv

Eller som når hun i essayet 'At skyde guden gennem hjertet' analyserer Henrik Pontoppidans 'Lykke-Per' og skaber en forrygende læsning baseret på bl.a. Kierkegaard, hvor man virkelig forstår både Per og Jakobe og den frisættelse, de begge oplever til sidst, fordi de begge finder deres "naturlige voksested" efter at have overgivet sig til at leve absolut sandfærdigt; som rene mennesker – om end umiddelbart med omvendt fortegn; han som vand, hun som ild; han som nej, hun som ja.

Indsigtsfuldt er også essayet 'Ufrivillig skønhed', hvor Mathilde Walter Clark gengiver en bog skrevet af en mand, som igennem syv år lod Agnes Martin, en fænomenal, men psykisk syg kunstner, bo på sin grund. Mens han selv boede i en tipi og intet fik retur – han måtte ikke engang låne en motorsav af kunstneren – byggede han først den ene, så den anden bolig til hende.

Til sidst måtte han dog sige stop, sætte en grænse:

Hun måtte væk fra hans grund, ud af hans liv. Og Mathilde Walter Clark læser mellem linjerne og ser, hvad det gør ved en gæstfri sjæl at opdage, at (jeg-)huset alligevel ikke er uden ende: Man bliver hjemløs i sig selv ...

PS! Det hører med til historien om titelessayet 'Huset uden ende', at Mathilde Walter Clarks amerikanske familie (professorfar, bindegale stedmor og fire stedsøskende) endte med at flytte ind i det hus, hvor der var begået et mord.

Det hus og den familie kan du passende læse om i den førnævnte forrygende roman, Lone Star (som skal udtales på engelsk, ikke som navnet på en dansk bodega), fra 2018.

[LÆS ALLE MALOU WEDEL BRUUNS TEKSTER PÅ POV HER.](#)

Mathilde Walter Clark: Huset uden ende – essays.

Politikens Forlag, 286 sider, 200 kr.

Topfoto: Fra bogens forside.

Facebook kommentarer

0 kommentarer

Sortér efter

Tilføj en kommentar ...

[Plugin til Facebook-kommentarer](#)

Modtag POV Weekend, følg os på Facebook – eller støt vores arbejde

Modtag ugens væsentligste analyser,
anmeldelser og essays i **POV Weekend** –
hver fredag morgen.

Det er gratis, og du kan tilmelde dig her
→

JA TAK, SEND MIG POV WEEKEND

POV er et åbent og uafhængigt dansk non-
profit medie.

**Har du mulighed for at støtte vores
arbejde? Bliv frivilligt støttemedlem her**
→

25 KR./MD. →

50 KR./MD. →

100 KR./MD. →

DU KAN MÅSKE OGSÅ VÆRE INTERESSERET I FØLGENDE:

Giri/Haji: Pligt og skam gennemsyrrer barsk Netflix-thriller **Nanna Mogensen: Hunden havde det heller ikke for morsomt....** **Kirsten Jørgensen: Fortællinger der knytter os sammen i fællesskaber**

MALOU WEDEL BRUUN

SENESTE ARTIKLER

Malou Wedel Bruun er redaktør, skribent og boganmelder. Cand.mag. i dansk og bl.a. tidligere redaktør/redaktionschef på dansk ELLE (2008-19). Se evt. mere på Instagram @malouwedelbruun

Ugens overblik

POV WEEKEND samler hver fredag morgen ugens væsentligste debatindlæg, analyser, anmeldelser og essays i et skarpt ugebrev.

Det er selvfølgelig **HELT GRATIS** at modtage, og du kan uforpligtende tilmelde dig her →